

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Josefa Baxy v právní věci žalobce **L. K.**, zastoupeného JUDr. Martinem Týlem, advokátem se sídlem Škroupova 561, 530 03 Pardubice, proti žalovanému **Finančnímu ředitelství v Hradci Králové** se sídlem Horova 17, 500 02 Hradec Králové, proti rozhodnutí ze dne 6. 4. 2004, č. j. 970/150/2004-Stř., o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 10. 2. 2005, č. j. 31 Ca 148/2004-23,

t a k t o :

Usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 10. 2. 2005, č. j. 31 Ca 148/2004-23, **se zrušuje** a věc se vrací tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 6. 4. 2004 zamítl žalovaný žalobcovo odvolání proti rozhodnutí Finančního úřadu v Pardubicích ze dne 30. 9. 2003, č. j. 167559/03/248940/7759, kterým správce daně zastavil co do částky 8174,34 Kč exekuční řízení zahájené exekučním příkazem č. j. 182059/02/248940/7759 ze dne 1. 11. 2002: uvedená částka byla totiž dne 19. 9. 2003 uhrazena.

Žalobu směřující proti rozhodnutí žalovaného odmítl Krajský soud v Hradci Králové usnesením ze dne 10. 2. 2005. Napadené rozhodnutí, resp. jemu předcházející rozhodnutí o částečném zastavení exekučního řízení, bylo podle něj vydáno z úřední povinnosti a svým obsahem nepochybně svědčí žalobci; sám žalobce ostatně nepodal návrh na zastavení řízení, ačkoli tak mohl učinit. Žalobce tedy nebyl napadeným rozhodnutím zkrácen na svých právech, a nebyla tak splněna jedna z podmínek řízení vyžadovaných ustanovením § 65 odst. 1 s. ř. s.

Žalobce brojil proti usnesení kasační stížností, v níž namítal jeho nezákonnost [§ 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.]. Jak úvodem poznamenal, není významné, z jakého podnětu bylo vydáno napadené rozhodnutí, či zda žalobce sám mohl podat návrh na zastavení exekučního řízení. Důležité je to, že podkladem pro rozhodnutí napadené žalobou i rozhodnutí jemu předcházející byla výzva adresovaná žalobci jako ručiteli k zaplacení daňového nedoplatku ze dne 9. 6. 1997, která je nicotným aktem, a proto měla být ověřena její neplatnost ve smyslu § 32 odst. 7 zákona ČNR č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, stejně jako u obdobné výzvy ze dne 7. 5. 1998. Z důvodu nicotnosti této výzvy je nicotný i následně vydaný exekuční příkaz ze dne 1. 11. 2002, a stejně tak jsou nicotná všechna další rozhodnutí vydaná správcem daně či žalovaným v této věci, včetně rozhodnutí o odvolání proti částečnému zastavení exekučního řízení, které bylo napadeno žalobou. Žalovaný tedy - v rozporu se závěry krajského soudu - zkrátil žalobce na jeho právech tím, že nevyhověl jeho odvolání a sám nerozhodl o úplném zastavení exekučního řízení. Dále žalobce opakovaně poukázal na konkursní řízení vedené ve věci úpadce - daňového dlužníka H.-T. P. s. r. o. Správce daně v něm přihlásil svou pohledávku za úpadcem; jeho nárok za žalobcem jako daňovým ručitelem by proto měl být zkrácen právě o částku, již byl v konkursním řízení uspokojen, resp. v rozsahu této částky by mělo být zastaveno exekuční řízení zahájené exekučním příkazem ze dne 1. 11. 2002. Ačkoli žalobce v řízení před krajským soudem navrhl provedení důkazu konkursním spisem vedeným v této věci, krajský soud na tento návrh nijak nereagoval. Pohledávka správce daně za úpadcem však již byla či bude alespoň částečně uspokojena, a i z tohoto důvodu byl žalobce napadeným rozhodnutím poškozen, protože exekuční řízení mělo být zastaveno ve větším rozsahu. Krajský soud tedy podle žalobce neměl jeho žalobu odmítnout, nýbrž ji měl věcně projednat a vyhovět jí.

Kasační stížnost je důvodná.

Žalobce v úvodu své kasační stížnosti předeslal, že ačkoli mu krajský soud vytkl nesplnění jedné z podmínek vyžadovaných ustanovením § 65 odst. 1 s. ř. s., neupřesnil, jakou podmínku má na mysli. V tom se žalobce mýlí: krajský soud svou výtku vysvětlil, byť stručně a na jiném místě odůvodnění, a jeho závěr je tak po formální stránce odůvodněn. V kasačním přezkumu ale tento závěr neobstojí pro svou věcnou nesprávnost.

Krajský soud uvedl svou argumentaci citací ustanovení § 65 odst. 1 s. ř. s., které zní takto: *„Kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti (dále jen "rozhodnutí"), může se žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti, nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak.“* Poté konstatoval, že částečné zastavení exekučního řízení nepochybně svědčí žalobci, a *„pokud tedy žalobce v žalobě tvrdí, že byl napadeným rozhodnutím zkrácen na svých právech, nelze s ním souhlasit“*. Podle krajského soudu tak žalobce nebyl rozhodnutím žalovaného zkrácen na právech, a jak plyne z odůvodnění napadeného usnesení, právě toto zkrácení na právech je onou podmínkou řízení, kterou krajský soud v žalobcově věci postrádá; mýlí se však.

Podmínky řízení jsou předpoklady, při jejichž splnění lze ve věci meritorně rozhodnout. Pro žalobce ve správním soudnictví, který napadá rozhodnutí správního orgánu, musí být splněny (kromě obecných podmínek řízení na straně účastníků, jimiž jsou způsobilost být účastníkem řízení, procesní způsobilost, a v případě zastoupení též plná moc zmocněnce) předpoklady stanovené v citovaném § 65 odst. 1 s. ř. s. Jednak

tedy žalobce musí tvrdit, že byl zkrácen na svých právech úkonem správního orgánu; jednak tento úkon musí být „rozhodnutím“, tzn. musí se jím zakládat, měnit, rušit nebo závazně určovat žalobcova práva a povinnosti. O to, že napadený akt finančního ředitelství je „rozhodnutím“ ve smyslu legislativní zkratky citovaného ustanovení, spor nebyl; krajský soud však přehlédl, že procesní legitimace se nezakládá zkrácením na právech, nýbrž tvrzením o tom, že ke zkrácení došlo. Závěr o tom, zda žalobce skutečně byl či nebyl zkrácen, je už závěrem o legitimaci věcné, a je tedy určující pro úspěšnost či neúspěšnost žaloby. Nelze jím ovšem podmiňovat věcné projednání žaloby, resp. její přípustnost či nepřípustnost, jak to učinil krajský soud.

To, že nebyly splněny podmínky řízení ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s., lze najisto vyslovit jen tehdy, pokud napadený úkon není rozhodnutím [zde pak platí kompetenční výlučka podle § 70 písm. a) s. ř. s.], pokud žalobce netvrdí, že byl zkrácen na právech (v takovém případě by však patrně ani nepodával žalobu, resp. jeho podání ke správnímu soudu by nebylo možno jako žalobu kvalifikovat), nebo pokud je takové zkrácení pojmově vyloučeno: tak tomu bude nejspíše v případech, kdy správní orgán svým rozhodnutím plně vyhoví žalobcově žádosti nebo kdy zcela odkládá dřívější rozhodnutí vydané v neprospěch žalobce, a žalobcovo právní postavení se tak vrátí do stavu před vydáním onoho dřívějšího rozhodnutí (k tomu srov. rozhodnutí Vrchního soudu v Praze publikované pod č. 709/2000 Soudní judikatury ve věcech správních); to ale není žalobcův případ. I když v důsledku rozhodnutí o částečném zastavení exekuce se snížila částka, která bude po žalobci nadále vymáhána, nemůže tato skutečnost být pro soud důvodem k odmítnutí žaloby - už jen proto, že částečně zastaveno může být řízení v různém rozsahu a žalobce má o tomto rozsahu jinou představu než správní orgán.

Není rovněž důležité, zda napadené rozhodnutí bylo vydáno na návrh, nebo z podnětu správního orgánu. Žalobce jistě mohl sám navrhnout zastavení řízení, jak správně uvádí krajský soud; to je však na jeho úvaze a na jím zvoleném procesním postupu a nemění to nic na tom, že jeho procesní legitimace v této věci byla dána. Krajský soud tedy měl ve svém rozhodnutí objasnit, zda vydání napadeného rozhodnutí souvisí – jak se žalobce domnívá - s probíhajícím konkursním řízením, a měl se také vyjádřit k námitce, podle níž je napadené rozhodnutí nicotné z důvodu neplatnosti jemu předcházející výzvy. To neučinil, a jeho rozhodnutí proto neobstojí.

Dává-li Nejvyšší správní soud žalobci za pravdu v tom, že usnesení krajského soudu je nezákonné, nezpochybňuje tím závěr krajského soudu o tom, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v žalobcův prospěch: tímto závěrem se krajský soud – popíraje své jiné argumenty – vyjádřil k žalobcově věcné legitimaci, ovšem provedl to takovou procesní formou, která pro meritorní posuzování věcí není určena. Nejvyšší správní soud proto v této fázi řízení nemůže meritorně hodnotit žalobcovu věc, dokud se o ní řádně nevyšloví krajský soud.

Nejvyšší správní soud ze shora uvedených důvodů zrušil napadené usnesení a vrátil věc krajskému soudu k dalšímu řízení. V něm bude krajský soud vázán právním názorem vysloveným v rozsudku zdejšího soudu (§ 110 odst. 3 s. ř. s.); bude se tedy podanou žalobou zabývat věcně a přezkoumá rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 4. 2004 na základě žalobních námitek. V novém rozhodnutí o věci rozhodne Krajský soud v Hradci Králové i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 14. února 2006

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu